

Plenum

Tisdag 19.9.2023 kl. 14.00—16.34

7. Lagmotion med förslag till lag om gruppaltan i tvistemål som gäller anställningsförhållande

Lagmotion LM 3/2023 rd Timo Suhonen sd m.fl.

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till lagutskottet.

Debatten och behandlingen av ärendet avbröts i plenum 15.9.2023. Debatten fortsätter. — Ledamot Partanen, varsågod.

Debatt

14.46 **Karoliina Partanen kok:** Arvoisa puhemies! Suomessa vahingonkorvausoikeus on perinteisesti rakentunut ajatukselle, että vahinkoa kärsineelle korvataan todellinen aiheutunut vahinko. Emme ole hyväksyneet ajatusta, jonka mukaan paha mieltä tai pettymystä korvataan. Nyt tehty aloite laiksi järjestökanteesta on poikkeus tähän perinteiseen sääntöön.

Aloitteen mukaan asia voidaan käsitellä järjestökanteena, jos yhteen henkilöön on kohdistunut oikeudenloukkaus. Aloite ei toisin sanoen edellytä vahingon syntymistä. Aloitteen hyväksyminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että vahinkoa ei tarvitsisi syntyä vaan riittäisi, että jossakin kohdin on toimittu työntekijäjärjestön mukaan lainvastaisesti.

Ehdotus on todella suuri periaatteellinen muutos niin sanottuun vahingonkärsijän rikastumisen kieltoon ja voimassa olevaan työsopimuslakiin, jonka mukaan vahinkona korvataan todellinen aiheutunut vahinko ja työsuhteen perusteeton päättäminen. Tällöinkin korvauksen määrä määräytyy laissa säädetyin perustein.

Erikoista aloitteen perusteluissa on myös se, että siinä esitetään, että laki tulisi toteuttaa paremmin aineellisia oikeuksia ja ennaltaehkäisemään riitoja. Kun aloite haluaa ottaa pois yksilöltä oikeuden päättää omasta elämästään, niin kysynkin aloitteen allekirjoittaneilta: mistä te olette tehneet johtopäätöksen, että aloite tulisi ennaltaehkäisemään riitoja ja suojaamaan yksilöitä? Ainakin aloitteen tekijä on julkisesti sanonut, että kaikki hallituksen tulevat työmarkkinamuutokset tullaan riitelemään ay-liikkeen toimesta tuomioistuimissa. Aloitteen tekemisen motiivina tuntuukin enemmän olevan se, että riitoja aiheutetaan, ei ennaltaehkäistä.

Arvoisa puhemies! Suomi on maa, jossa meillä kaikilla on mahdollisuus saada tietoa tilastoista, faktoista ja asioiden todellisesta luonteesta. Lakialoitteen yksi peruste on se, että työntekijät eivät nykyisen leimautumisen tai työpaikan menettämisen pelossa lähde nostamaan kanteita omissa nimissään. Tuomioistuinvirasto kerää vuosittain tietoja siitä, minkälaisia riita-asioita tuomioistuimissa käsitellään. Suosittelen edustaja Suhosta ja muita aloit-

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

teen allekirjoittaneita tarkastamaan Tuomioistuinviraston tilastot, joista käy selvästi ilmi se, että työntekijöiden nostamien työsuhteeseen liittyvien kanteiden määrä ei ole laskunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Työntekijöiden oikeusturvan voidaan jopa perustellusti katsoa parantuneen viimeisten vuosien aikana, kun pelkkään työttömyyskassaan kuuluminen tuo työntekijöille oikeuden oikeusturvaan kassojen ottaman oikeusturvavakuutuksen takia. Kassojen jäsenten oikeudellisia riitoja ajavat tuomioistuimissa oikeusturvavakuutusten avulla työoikeuteen perehtyneet asianajajat. Enää ei siis tarvitse kuulua ammattiliittoon saadakseen oikeusturvaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joono, olkaa hyvä.

14.49 Joono Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Käsittelemme täällä todella edustaja Suhosen laatimaa lakialoitetta liittyen järjestökanteeseen työelämäasioissa, ja heti alkuun on syytä todeta, että kannatan edustaja Suhosen aloitetta lämpimästi. Tämä aloite on monestakin syystä järkevää viedä eteenpäin ja sillä olisi moniakin positiivisia vaikutuksia, mutta puutun ehkä ainoastaan muutamaan.

Ensimmäiseksikin jos katsotaan viime vuosien osalta niitä julkisuuteen tulleita suoria väärinkäytöksiä, joita valitettavasti Suomenkin työmarkkinoilla näemme, niin valitettavan usein ne kohdistuvat ulkomailta tänne tulleeseen työvoimaan. Kun tiedämme, että heillä on tosiasiallisesti lähtökohtaisesti pienemmät mahdollisuudet lähteä omia oikeuksiaan peräämään, niin siinä suhteessa tämä edustaja Suhosen lakialoite olisi varsin hyvä parannus, ja varmasti pystyisi sitä kautta myös ennalta ehkäisemään näitä väärinkäytöksiä.

Arvoisa puhemies! Vaikka tietenkin kun käsittelemme täällä opposition edustajan tekemää lakialoitetta, ei ole yllättävää, että hallituspuolueista tätä ei ole allekirjoitettu, niin ehkä hieman yllättävää on, että yksikään perussuomalaisen kansanedustaja tätä ei ole allekirjoittanut. Ja se, miksi se on yllättävää, liittyy siihen, että kun ennen vaaleja tästä asiasta ammattiliitot kysivät jokaiselta puolueelta, miten tähän kanneoikeuteen suhtautuu, niin perussuomalaiset vastasivat, että he tätä kannattavat, ja vieläpä juuri sillä perusteella, että sillä voitaisiin ehkäistä näitä väärinkäytöksiä, mitkä liittyvät ulkomaiseen työvoimaan. Kun katsoin, että puhujalistassa heti jälkeeni on edustaja Piisinen varannut puheenvuoron, niin hän voi varmasti halutessaan kommentoida — kun myös puolueensa puolesta näitä asioita oli hallitusohjelmassa neuvottelemassa ja toisekseen istuu myös työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa, joka pitkälti myös näiden asioiden perässä toimii — että mikä on asiantilaita tänään. Onko siis niin, että vielä ennen vaaleja oli sopivaa tällaista asiaa kannattaa ja antaa siitä lupaus työntekijöille, että kyllä, edustamme teidänkin agendaanne ja viemme sitä eteenpäin, mutta sitten tiukan paikan tullen, kun hallitusvastuuseen päädyttiin, onkin todettu, että ähäkutti, ei me tätä mieltä oikeasti oltukaan? Varmaan moni saattaa kysäistä, minkä takia jälleen tässäkin asiassa on käymässä niin, että ennen vaaleja puheet ovat olleet toisia kuin mitä teot sitten vaalien jälkeen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piisinen on ilmeisesti poissa. [Joono Räsänen: Ai poissa, eikö hän ollutkaan täällä?] — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

14.52 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Suhosen lakialoite on herättänyt paljon keskustelua täällä eduskunnassa, niin paljon, että asian käsittely piti viime viikolla keskeyttää ja siirtää jatkettavaksi tämän päivän täysistuntoon, kun puheenvuoroja oli

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

pyydetty sen verran paljon. Tervehdin tätä vilkasta keskustelua järjestökanteesta ilolla. Tämä runsas keskustelu osaltaan kertoo siitä, että järjestökanteen säätäminen saa kyllä taakseen laajaa tukea täältä eduskunnasta — olihan tämän tärkeän lakialoitteen tosiaankin allekirjoittanut jopa 40 kansanedustajaa, mikä on merkittävä lukumäärä allekirjoituksia.

Lienee paikallaan tänäänkin muistuttaa, arvoisa puhemies, siitä, että järjestökanteen perimmäisenä tarkoituksena on olla kaikkein heikoimmassa asemassa olevien puolella työmarkkinoilla. Jos aloite järjestökanteesta etenee, myönnettäisiin silloin siis myös ammattiliitoille kanneoikeus. Kanneoikeuden turvin ammattiliitoilla olisi mahdollisuus viedä eteenpäin riita-asioita ja epäkohtia silloinkin, kun työntekijä ei siihen itse pysty. Usein tämä voi selittyä esimerkiksi sillä, että työntekijä pelkää joutumista painostuksen tai jopa potkujen kohteeksi. Järjestökanteen olisi myös työnantajan edun mukainen, ja järjestökanteen tuoma pelotevaikutus auttaisi varmasti suitsimaan työmarkkinoilta epäreiluja ja epäterveitä käytänteitä, joita valitettavasti edelleen esiintyy. Kanneoikeus auttaisi esimerkiksi alipalkkauksen, kaikenlaisen työehtojen polkemisen ja ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunnassa. Siksi ei olekaan yllätys, että järjestökanteen tai sitä vastaava muunlainen ratkaisu on käytössä monessa Euroopan maassa, esimerkiksi Ruotsissa.

Arvoisa puhemies! Tässä salissa on oikeastaan useampaan kertaan hallituspuolueiden edustajien taholta painotettu sitä, että hallitus tekee työmarkkinapolitiikkaa niin, että se muuttaisi Suomea lähemmäs muita Pohjoismaita käytänteiltään. Meille on kerrottu, että nyt halutaan vain tehdä kaikki se, mitä muissa Pohjoismaissa on jo tehty. Kun tänään käsittelemme järjestökanteen säätämistä, joka on käytössä esimerkiksi Ruotsissa, niin herääkin kysymys: eikö hallituksen pitäisi tarttua tähän konkreettiseen toimenpiteeseen? Järjestökanteenhan on kiistatta tärkeä osa monen Pohjoismaan työmarkkinamallia.

Valitettavasti vaikuttaa siltä, että hallitus haluaa tuoda muista Pohjoismaista ainoastaan ne kepit ja jättää porkkanat kokonaan tuomatta. Hallituksen työelämään ja työmarkkinoihin kajoavat heikennykset painottuvat vahvasti työnantajien toiveisiin eikä työntekijöiden näkökulmalle juurikaan korvaa lotkauteta. Siitä kertovat karua kieltä muun muassa sairaussakko ja potkulaki, joita täällä eduskunnassakin myöhemmin pääsemme sitten käsittelemään. Tämä on suuri sääli, arvoisa puhemies, sillä vuosikymmenten ajan suomalaista työelämää on kehitetty nimenomaan työntekijöiden ja työnantajien hyvässä yhteistyössä. Ei tätä arvokasta suomalaista perinnettä, joka on ollut vahvuus, [Puhemies koputtaa] pidä heittää menemään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Gebhard, olkaa hyvä.

14.56 Elisa Gebhard sd: Arvoisa puhemies! Vielä pari viikkoa sitten tässäkin salissa kokoomuslaiset vakuuttelivat, että kaikki hallituspuolueet ovat sitoutuneet edistämään yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä Suomessa. Silloin keskustelussa olleessa rasismitiedonannossa todettiin myös, että ihmisten syrjintää esiintyy esimerkiksi työelämässä. Tästä olen samaa mieltä, ja siksi olen hyvin pettynyt siihen, että hallitus ei ole ehdottamassa mitään sitovia rakenteita työelämässä tapahtuvien väärinkäytösten estämiseksi.

Työelämän epäkohtiin on hirveän vaikea puuttua, kun rakenteet eivät tätä kovin tehokkaasti tällä hetkellä mahdollista. Jos työelämässä epäilystä syrjinnästä tai työntekijän hyväksikäytöstä ei koidu mitään seurauksia, voidaanko olettaa, että siihen pystytään puuttumaan? Entä voidaanko yksilöltä vaatia uskallusta, resursseja ja osaamista lähteä oikeusprosessiin työnantajaansa vastaan? Minusta ei, ja siksi tarvitsemme järjestökanteen. Työnan-

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

tajan ja työntekijän valta-asetelma ei ole tasapainoinen, ja tähän epätasapainoon järjestökanteella pyritään puuttumaan siten, että työntekijän oikeudet tulevat turvatuiksi.

Iso osa työnantajista toimii oikein. Erityisesti oikein toimivien työnantajien kannalta on hyvin epäreilua, jos työelämässä on mahdollista hakea kilpailuetua sopimusten tai lain kannalta ongelmallisella menettelyllä. Työelämän selvät pelisäännöt ovat paitsi työntekijöiden myös lakia noudattavien työnantajien etu. Siksi ihmettelen, miksi yksikään hallituspuolueiden kansanedustaja ei ole allekirjoittanut tätä hyvää aloitetta. [Ben Zyskowicz: Ette kai te sitä oikeasti ihmettele?] Tällä aloitteella turvataan työelämän reilua, syrjimättömyyttä ja työntekijöiden oikeuksia. Eivätkö hallituspuolueiden edustajat todella kannata näitä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

14.58 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tätä keskustelua tosiaan jo perjantaina kävimme, ja silloin jo kiitin edustaja Suhosta aivan loistavasta aloitteesta. Tämä on erittäin tarpeellinen tässä ajassa, kuten silloin jo kerroin.

Puhemies! Kyllä, me ihan aidosti ihmettelemme sitä, miksi kukaan hallituspuolueiden edustajista ei ole tätä allekirjoittanut. [Juho Eerola: Miksi viime hallitus ei tehnyt koko esitystä?] Etenkin katson perussuomalaisia edustajia juuri siitä syystä — niin kuin edustaja Räsänen täällä juuri äsken kertoi syyn sille, miksi me ihmettelemme — että kun vaalien alla kysyttiin, kannatetaanko tätä kanne-oikeutta, niin perussuomalaiset vastasivat, että kyllä kannatetaan. [Juho Eerola: Edellinen hallitus olisi voinut tehdä ne hallitusohjelmassaan!] Ja tietenkin olisi oikein hyvä, että kun vaalien alla sanotaan jotain, niin myös vaalien jälkeen voitaisiin olla tätä samaa mieltä.

Samat ikävät ajatukset ovat mielessäni sen suhteen, että en usko, että ennen vaaleja perussuomalaiset olisivat kuitenkaan kovinkaan näyttävästi kertoneet kansalle, että seuraavaksi koittaa sairaussakkoa, koittaa hyvin ikäviä rajoituksia lakko-oikeuteen, koittaa potkulakeja, näitä kaikkia, mitä tulemme tämän syksyn aikana näkemään. Ne ovat erittäin huolestuttavia, ja, puhemies, kyllä minä ajattelen sitä äänestäjän kuluttajansuojaa siinä suhteessa, että olisi reilua, että ennen vaaleja puhuttu myös vaalien jälkeen pitäisi.

Niinpä näillä sanoilla haluan omalta osaltani sanoa, että tuemme vahvasti tätä edustaja Suhosen aloitetta, ja toivon, että se kuitenkin menisi eteenpäin. [Juha Mäenpää: Vappusatanen unohtui!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Piritta, olkaa hyvä.

15.00 Piritta Rantanen sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Lämmin kiitos myös omasta puolestani aloitteentekijälle, edustaja Suhoselle. Kannatan lämpimästi tämän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Edustaja Partanen valitettavasti kerkesi jo poistumaan mutta aloitti puheenvuoronsa jotenkin niin, että pahaa mieltä ja pettymystä ei korvata. Tuntuu kyllä siltä, että jo tällä lausunnolla loukataan erittäin pahasti niitten työntekijöitten oikeuksia, jotka kärsivät aivan muusta kuin pahasta mielestä ja pettymyksestä. Työehtojen polkemista tapahtuu etenkin työmailla, joissa on paljon alihankintayrityksiä. Uhreina on usein nimenomaan ulkomalaisia, ja he eivät aina tunne oikeuksiaan, ja kulttuureissa on tietenkin suuria eroja, ja kielitaitokin siihen tuo jo ison osansa.

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

Ihmettelen myös edustaja Zyskowiczin lausuntoa siitä, kun hän ihmetteli, miksi me ihmettelemme... Esimerkiksi viime kauden hallintovaliokunnassa kuulimme Rakennusliiton lausuntoa siitä, että jos tänään käydään työpaikkatarkastuksella ja sieltä saattaa löytyä viisi vastentahtoisesti kevytyrittäjäksi tullutta yrittäjää, niin seuraavalla tarkastuskierroksella niitä voi olla jo 20. Eivätkö nämä ole juuri niitä asioita, joihin myös tällä aloitteella voisimme vaikuttaa? Tällä on nimenomaan tarkoitus vaikuttaa siihen, että voisimme torjua harmaata taloutta ja torjua alipalkkausta, ja se on myös nuorten työehtojen polkemisen yksi väline. Me kaikki tiedämme niitä nuoria kesätyöläisiä, joidenka työvuoroja perutaan esimerkiksi sääolosuhteisiin vedoten. Tai omasta lähipiiristäni: Nuori opiskelija tekee paikallisissa kaupoissa vuoroja, ja vuorot voidaan perua. Vaikka ne ovat yksittäisiä vuoroja ja ne on varattu, niin ne edellisenä päivänä voidaan perua, ja se on aivan normaali käytäntö. Toivon, että meidän työmarkkinoillamme tällaiset eivät olisi normaaleja käytäntöjä, ja rehellisille yrityksillehän tästä aloitteesta ja tästä laista ei olisi mitään haittaa. [Pia Viitanen: Se on totta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

15.02 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä ihan kertauksenomaisesti voin muutaman asian vielä todeta liittyen tähän tekemääni aloitteeseen, jonka 39 muuta kansanedustajaa on allekirjoittanut.

Elikkä tämän lakialoitteen tarkoituksenaan on sujuvoittaa ja nopeuttaa työelämän riitojen ratkaisua. Tämä lakiesitys tuo julkiseen talouteen säästöä, kun vähemmillä oikeudenkäynneillä saadaan ongelmia ratkaistua, ja tämä vähentää harmaata taloutta ja alipalkkausta. Järjestökanteella on suuri ja merkittävä riitoja ennaltaehkäisevä vaikutus, ja toki nimenomaan kanneoikeus olisi myös elinkeinoelämän etu, sillä jo pelkällä olemassaolollaan se ehkäisisi epätervettä kilpailua. Tämä lisäisi muun muassa työelämän vakautta.

Kiitän jo tässä vaiheessa hyviä puheenvuoron pitäjiä siitä tuesta, mitä olen saanut. Toki myös hämmennyn hieman siitä, miksi hallituspuolueen kansanedustaja Partanen täällä kyseenalaisti hyvin vahvasti tämän aloitteen, vaikka tässä on todettu jo äärimmäisen paljon hyviä puolia, ja tämä ei tuo edes varsinaisesti valtiolle mitään taloudellisia rasitteita vaan päinvastoin tuo taloudellisia hyötyjä.

Sitten kysymykseen siitä, miksi SDP ei tätä asiaa edistänyt viime kaudella hallituksessa, voisi todeta sen sanonnan, että eilen oli paras päivä istuttaa puu ja toiseksi paras päivä on tänään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ja edustaja Räsänen, Joono, olkaa hyvä.

15.04 **Joono Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tämänkin asian osalta voidaan hyvin todeta juuri se, mitä täällä jo edellä kyllä tuli todettua, että tästä vilunkipelistä, jota tälläkin lainsäädännöllä pyrittäisiin estämään, suomalaisessakin työelämässä kärsii aina se rehellinen toimija. Siitä, että joku viilaa linssiin, kärsivät ne kaikki, jotka toimivat sääntöjen mukaan. Ja tämän takia yleisesti työmarkkinajärjestöt, niin työntekijäjärjestöt kuin sitten poliittisen työväenliikkeen puolella sosiaalidemokraatit, ovat esittäneet toimenpiteitä, joilla näihin asioihin voidaan puuttua, eli tätä ryhmäkanneoikeutta ja alipalkkauksen kriminalisointia. Näillä ei olisi mitään kielteistä vaikutusta heille, jotka toimivat sääntöjen mukaan, mutta saisimme paremmin kiinni he, jotka niitä sääntöjä venyttävät omaksi edukseen. Tämän

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

osalta aina ihmettelen, minkä takia työnantajapuoli hyvinkin penseästi tähän suhtautuu, vaikka se olisi nimenomaisesti rehellisten työnantajien etu.

Arvoisa puhemies! Toinen asia, joka nousee yleensä perusteluissa esille, kun puhutaan suomalaisen työelämän kehittämisestä, ovat sitten nämä kansainväliset esimerkit. Tälläkin hetkellä hallitus perustelee omia tulevia esityksiään sillä, että niistä osa on voimassa vaikkapa muissa Pohjoismaissa tai niitä on sovellettu jossain muualla, joten tämän asian osalta sitten luulisi, että toimii sama perustelu. Tämähän ei kansainvälisessä vertailussa todellakaan poikkeuksellinen aloite ole, järjestelmä on käytössä. Pohjoismaistakin löytyy näitä esimerkkejä, ja siltäkin osin voidaan varmasti todeta, että tuskinpa esimerkiksi Norjassa, jossa tämä on käytössä, yhteiskunta olisi romahtanut tai työmarkkinat olisivat siirtyneet kaaokseen sen takia, että myös kollektiivisesti voidaan ajaa sen heikommissa asemassa olevan etua, kun puhutaan työelämäasioista. Siltä osin päädynkin vain siihen — kun varmaan jokainen meistä valitsee ne argumentit siten, että ne pätevät siinä asiassa, jota itse on edistämässä — että sama argumentti näköjään ei pädekään siinä asiassa, jos vastaavasti työntekijäpuolikin haluaisi viedä Suomessa eteenpäin joitakin sellaisia uudistuksia, joita muissa Pohjoismaissakin on tehty.

Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi totean, kun täältä paljon kysellään sitä, onko tässä todella tiettyjen puolueiden osalta mieli muuttunut vaalien jälkeen, että kyllähän se liittyy äänestäjien kuluttajansuojaan. Onko niin, että ennen vaaleja voidaan luvata tietyille äänestäjäryhmille, että olemme edistämässä teidän agendaanne, mutta sitten vaalien jälkeen vedetäänkin matto pois ja käännetäänkin kelkkaa 180 astetta? Voisin veikata, että jos roolit olisivat toisinpäin, niin te olisitte kyllä ensimmäisenä kysymässä, että mikäs siellä salin vasemmassa laidassa on käynyt, kun takki on kääntynyt. Nyt olisi hyvä, että edes joku vastaisi siihen kritiikkiin, jotta täältä on esitetty suhteessa siihen, [Puhemies koputtaa] että mieli on näemmä tässä asiassa muuttunut. [Juho Eerolan välihuuto — Ben Zyskowicz: Eikö asia tullut jo selväksi?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

15.07 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Räsänen pudotti aiemmassa puheenvuorossaan kyllä varsinaisen uutispommin. Nähtäväksi jää, onko se tämän päivän suurin uutispommi. Toiseksi suurin hallituspuolue on siis vielä ennen vaaleja kertonut kannattavansa tätä järjestökannetta toimenpiteenä työmarkkinoita tervehdyttämään, ja nyt sitä ei sitten enää vaalien jälkeen kannatetakaan. Ymmärrän erittäin hyvin sen keskustelun ja hämmästyksen, jota tässä salissa on tänään herännyt, kun kanta onkin vaalien jälkeen muuttunut, ja on kyllä oikeutettua perusteiden perään kysyä.

Arvoisa puhemies! Vielä erääseen seikkaan haluaisin kiinnittää huomiota tämän lakialoitteen käsittelyssä. Se on se, että oppositiolta on tämän syksyn mittaan ja jo vähän kesänkin puolella kysytty niitä konkreettisia avauksia, konkreettisia toimenpiteitä tämän suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseksi eikä pelkää kritiikkiä. Nyt tässä lakialoitteessa olisi juuri sellainen konkreettinen toimenpide, järjestökanne, jonka säätäminen tukisi työelämän laadun tervehdyttämistä ja myöskin torjuisi muun muassa työehtojen polkemista, ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäyttöä, monia muita vakavia, vakavia huolenaiheita työmarkkinoilla.

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

Siispä, arvoisa hallitus, tarttukaan tähän hyvään esitykseen, joka lakialoitteeseen sisältyy. Tasapainottakaa työmarkkinapolitiikan linjaanne edes hieman työntekijän suuntaan. Tässä olisi siihen konkreettinen mahdollisuus.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

15.09 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tässä on käyty nyt keskustelua järjestökanteesta ja sen toteuttamisesta. Mikäs puolue se olikaan viime hallituksessa? Olisiko se ollut SDP? Siellä ei ollut kuitenkaan kiinnostusta hoitaa sitä asiaa kuntoon. Miksi? Miksi se ei kiinnostanut silloin, kun olitte hallituksessa ja voitte tehdä asialle jotakin? [Juho Eerola: Miksi vasta vaalien jälkeen? — Pia Viitanen: Se ei teitä nyt kiinnosta!] — Miksi tämä nyt vasta kiinnostaa, vaalien jälkeen? Erikoista.

Onko tämä vähän sarjassamme vappusatanen? Mitenkäs vappusataselle kävi? Jotenkin nyt jonkunlaista logiikkaa tässä pitäisi olla. Teillä oli mahdollisuus tehdä muutos, te ette tehneet. Te ette halunneet tehdä. Teitä ei kiinnostanut se lainkaan siellä hallituksessa ollessanne, mutta nyt teitä kiinnostaa se. Aika erikoista. [Juho Eerola: Helppoa se on oppositiosta sanoa!]

Ja myös tämä vappusatanen, haluan myös sen nostaa esille. Sillekään ei käynyt ihan niin kuin luvattiin. — Kiitos. [Pia Viitanen: Eläkeläisten asema parani! — Juho Eerola: Kysytään eläkeläisiltä! — Pia Viitanen: Kysytään vaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

15.10 Ilmari Nurminen sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Ehkä ensin haluan kiittää edustaja Suhosta tästä hyvästä lakialoitteesta. Se on hyvin ja perusteellisesti tehty, ja tässä nykyisen hallituksen työelämälainsäädännössä on ehkä ihan toivottua ja hyvää nimenomaan parantaa työntekijöiden työehtoja ja työhyvinvointia, kun pohtii, mitä hallitus nyt tarjoaa.

Mutta ehkä edustaja Reijonen vähän kirvoitti itseäni myös käyttämään tämän puheenvuoroni. Haluan kuitenkin muistaa, että kun aloitimme, niin ensi töiksemme peruumme teidän työministerin aikaisen ja säätämän aktiivimallin, joka heikensi työntekijöiden ja työttömien asemaa huomattavasti. Ja kun mieltii meidän hallituskautemme tekoja, niin meidän työllisyysaste nousi ennätyskorkealle, 100 000 uutta työllistä, [Juho Eerola: Kuus tuntia viikossa!] ja me vahvistimme ja loimme kasvua ja työpaikkoja Suomeen. Mielestäni näitten tekojen kautta tätä kannattaa tarkastella, ja senpä takia nyt tarkastelenkin näitä teidän tekojanne ja sen suhdetta työllisyyteen. [Juho Eerola: Tehdyt työtunnit vähenivät!]

Kuitenkin, kun katsoo hallitusohjelman kirjauksia, minkälaisia esityksiä sieltä on nyt tulossa, jotka kohdistuvat työntekijöihin ja työttömiin, niin kyllä se näyttää aika kovalta näin niin kuin sosiaalidemokraattina. Täällä on puhuttu tästä sairaussakosta, ensimmäisen sairauslomapäivän palkattomuudesta, irtisanomissuojan heikentämisestä. Käytännössä perustelut jatkossa irtisanomiselle ovat vielä hämärän peitossa, että kuinka helposti Suomesa pitäisi voida irtisanoa, ja kuitenkin vastapainona ei ole mitään työsuhdeturvan parantamista vaan päinvastoin heikennyksiä ja ansiosidonnaiseenkin muutoksia. Kyllä näkisin, että täällä nimenomaan salissa pitääkin puhua siitä, mitä on tehty ja tullaan tekemään. Ja tässä tämä edustaja Suhosen ja monen muunkin allekirjoittama aloite nimenomaan myös parantaisi työntekijöiden ja etenkin näiden kaikista heikoimmassa asemassa olevien työntekijöiden asemaa, ja toivoisin, että Reijonen myös suhtautuisi näihin parannusehdotuk-

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

siin positiivisesti eikä tarjoaisi vain sitä keppiä, mitä nyt tuntuu tulevan. [Juho Eerola: Harmi, ettei se Suhonen ollut hallituksessa!]

Itse tässä lakialoitteessa on paljon hyviä elementtejä. Itse ainakin pohdin sitä, että ammattiliittojen kanneoikeus olisi perusteltu, koska myös monet ehkä pelkäävät itse lähteä niihin oikeusprosesseihin vaatimaan esimerkiksi hyväksikäytön tai muun puolesta — ei ole sitä rohkeutta ja uskallusta, ehkä voimavarojakaan, lähteä taistelemaan. Ja meillä kuitenkin on työelämässä paljon epäkohtia, joita nimenomaan ammattiliitot voisivat yhdessä kitkeä laajasti, ja näkisin, että tämä vain parantaisi meidän työelämäämme.

Mutta, [Puhemies koputtaa] arvoisa puhemies, otan uuden puheenvuoron. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.13 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Jonkinlaisella työelämäkokemuksella muutama sana tähän erittäin hyvään lakialoitteeseen, joka on tässä nyt meillä käsittelyssä.

Jos lähdetään siitä, että työelämässä pitäisi olla tasavertaiset neuvotteluasetelmat ja tasavertainen olosuhde kaikkien kanssa siellä työpaikoilla, niin tämä lakialoite tuo siihen semmoisen elementin, että niidenkin puolesta, joitten tiedot niistä oikeuksista, mitä työpaikalla on, ovat vajavaisia, voi tässä yhteydessä ammattiyhdistysliike ajaa asioita ja saada niitä asioita vietyä eteenpäin. Saadaan tasavertaisempi neuvottelutilanne, tasavertaisempi asema siellä työpaikalla. On monia syitä, miksi se tieto ei leviä. Kieliongelma on varmaan yksi isoimpia ja myöskin se, että tietäminen kaikista niistä ehdoista ja asioista on puutteellista.

Toinen asia, joka tähän liittyy, on se, että meillä on useitten selvitysten perusteella aika paljon harmaata taloutta Suomessa, ja tämä on yksi työkalu hakea niitä asioita, joissa tehdään alipalkkauksella ja huonommilla ehdoilla kuin normaalityöehdot Suomessa on, ja tämä antaa avun siihen ja on myöskin tämmöinen ennalta ehkäisevä asia myöskin, että kun näitä tulee, niin järjestöt voivat näitä kanteilla viedä eteenpäin. Rehelliset yritykset pärjäävät kilpailussa paremmin, ja pystytään näitä asioita sillä tavalla avaamaan.

Meillä on monia lakeja yritetty tähän tuoda: tilaajavastuulakia ja muita tällaisia asioita. Me tarvitsisimme tähän kylkeen vielä tuhdin paketin — alipalkkauksen kriminalisointi, myötämääräämisoikeus eli tulkintaetuoikeus työehtosopimuksissa ja tämänytyypisiä asioita — jolloin me oltaisiin aika pitkälle samanarvoisessa asemassa. Nämä ovat sellaisia kysymyksiä, kun ajatellaan, mitä tässä nyt on tulevia esityksiä tulossa hallituksen taholta. Nämä tasapainottaisivat tätä tilannetta. Nyt työelämää vinoutetaan ennennäkemättömällä tavalla näillä tulevilla hallitusohjelmassa olevilla esityksillä, ja sen takia on myöskin hyvä, että haetaan toisenlaisia ratkaisuja, toisenlaisia lopputulemia siihen, miten työelämää kehitetään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

15.16 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Kyllä minä muistan, sillä edellisen kerran kun perussuomalaiset olivat hallituksessa, silloinen työministeri Lindströmhän kertoi, että tämä aktiivimallin leikkuri on kivi pullassa, ja me kovasti ihmettelimme, kuka haluaa leipoa kiven pullaan. Mutta mitä näihin kiviin ja pulliin tulee, niin nythän tässä on semmoinen mielenkiintoinen tilanne, että jälleen kerran perussuomalaiset ovat tuomassa niitä kiviä esimerkiksi sieltä Ruotsin systeemistä ilman, että sitä pullaa leivottaisiin ilman kiviä. Ja

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

tämä esitys olisi nyt sitten pullaa ilman kiveä, eli tulisi kerrankin tällaisia myönteisiä uudistuksia työntekijöiden näkökulmasta.

Mutta, puhemies, kun täällä puhuttiin vaalien alla -puheista, mistä edustaja Reijonen muun muassa omassa puheenvuorossaan puhui, niin kyllähän se ensimmäinen asia hallitusohjelman tultua julki oli se, että ihmettelimme kovasti sitä, että ennen vaaleja Riikka Purra kertoi, että kokoomus haluaa leikata pienituloisilta mutta se ei heille käy. No, kyllä se kävi.

Viime viikonloppuna olin hyvin hämmästynyt, kun katselin uutisia ja kävi ilmi, että au-toilijoiden, työmatkoja ajavien ihmisten, kustannukset nousevat huikeasti. Tämä ei ollut sitä, mitä vaalien alla luvattiin. Ja nyt sitten on tämä kysymys näistä työelämän heikennyksistä, mistä täällä on paljon puhuttu. Eivät nekään, puhemies, ole aivan sitä, mitä vaalien alla perussuomalaiset lupasivat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

15.17 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Suhosen tekemä lakialoite on erinomainen, ja olen myöskin itse sen allekirjoittanut. Siinä se iso sisältö on se, että siinä pyritään puolustamaan haavoittuvimmassa asemassa olevien työntekijöiden asemaa ja — kuten näissä monissa — myöskin niiden työnantajien asemaa, jotka toimivat reilujen pelisääntöjen mukaan. Eli tämän luulisi olevan itsestäänselvyys, että me voisimme kaikki joukolla asettua tämän taakse.

Tässä yllättäen, kun kuuntelin huoneessani tätä keskustelua, kuulin kuitenkin keskustelua vähän siitä, mitä menneisyydessä on sanottu tai mitä menneisyydessä on jätetty tekemättä. Itse kyllä tunnistan, että itsekritiikkiäkin itse kukin voi harrastaa, mutta kuten edustaja Räsänen taisi sanoa aika selkeästi, se on kai olennaisinta, mitä me teemme tänään ja mitä mieltä me olemme tänään ja mitä me tänään puhumme, että lähdetäisiin siitä liikenteeseen. Me löydämme historiasta kaikenlaisia tekoja tai tekemättä jättämissä ja me löydämme historiasta myöskin kaikenlaisia lupauksia ja sitoumuksia ja puheita. Ei kiinnitetä siihen huomiota vaan kiinnitetään tähän päivään huomiota.

Minä jäin ihmettelemään isolla kirjaimella mutta en niinkään sitä, että perussuomalaiset sanoivat vaalien alla ikään kuin vaalilupauksena sen, että tarjotaan tämä kanneoikeuden mahdollisuus järjestöille. En niinkään siihen nyt haluaisi kiinnittää huomiota, että te olette sanoneet niin ja lupasitte äänestäjille ja nyt teette toista, vaan minä olisin kuunnellut erittäin mielelläni, että te, perussuomalaiset, kertoisitte meille sen, mikä on tyypillistä ihmisille ja puolueillekin, että kannat muuttuvat, näkemykset muuttuvat, tavoitteet muuttuvat, periaatteemmekin saattavat tiettyyn tasoon asti muuttua, mutta siellä kannattaa tietysti olla — ja on oletettavaa, että siellä on — vahvat perusteet sille muutokselle. Minä en ole kuullut yhtään perustetta teiltä sille, miksi te ette kannata tätä esitystä — tosiasiasa te vastustatte tätä esitystä — kun te olette aikaisemmin ymmärtäneet, aivan loogista ja järkevää, että tämä olisi järkevä esitys. Minä mielelläni edustaja Reijoselta kuulisin perusteet siihen, miksi tämä ei teille kelpaa, koska siellä voi olla mahdollisesti rationaalisia perusteita, järkeviä perusteita, joita olisi kiinnostavaa kuulla, koska me voisimme analysoida niitä yhdessä täällä.

Toinen seikka, jonka haluaisin tuoda esille: Kun täällä edustaja Reijonen puhui — kuulin myöskin tämän tuolla huoneessani — vappusatasesta ja tekojen puutteesta, niin edustaja Reijonen, ei, te olette aivan väärässä. Tämä koskee eläkeläisiä mitä suurimmassa mää-

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

rin, se niin sanottu vappusatanen, lupaus, mikä siellä on annettu. Siitä lähtökohtaisesti pyrimme nimenomaan eläketasojen nostamiseen euromääräisesti, ja näin edellinen hallitus teki. Heti vaalien jälkeen se korotti kansaneläkkeitä, myöskin työeläkkeisiin tuli korotuksia, ja loppukaudesta ne selkeästi kohenivat, ilmeisesti keskimääräiset eläkkeet yli sata euroa. Eli kyllähän tässä tapahtui muutosta. Siinä oli monia tekijöitä, jotka siihen vaikuttivat. Myöskin tästä piti edellinen hallitus huolta, että tuettiin nimenomaan eläkkeensaajia, sitä väestönosaa, joka on jo aktiiviyöelämän ulkopuolella. Valitettavasti nyt kun ruvetaan kohtaan analysoimaan teidän eläkeuudistusehdotuksianne ja kaikkea muuta siihen, niin meille tulee, arvoisa puhemies, [Puhemies koputtaa] luultavasti aika pitkä ja perusteellinen keskustelu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

15.21 Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Jatkan vielä tästä, kun edustaja Reijonen vielä kirjoitti keskustelua kysymällä tästä eläkeläisten toimeentulosta, mikä nyt suoraan ei liity tähän, mutta kun kysytään, niin varmasti on hyvä myös vastata, ettei jää elämään ehkä tällaisia väriäkin väittämiä.

Kuten tässä arvostamani kollega edellä kertoi, eläkeläisten toimeentuloa nostettiin huomattavasti. Taloudellinen tilanne oli haastava, mutta silti pystyimme nostamaan niin kansaneläkkeen kuin takuueläkkeen varassa olevien toimeentuloa. Myös, kun me olemme eläneet tässä korkeassa inflaatiossa, olemme pitäneet huolen siitä, että eläkeindeksiin ei kosketa vaan kaikki indeksikorotukset toteutetaan täysimääräisesti. Kaiken tämän lisäksi olemme myös pitäneet huolen siitä, että palveluihin myös panostetaan ja asiakasmaksuja pidetään kohtuullisena, koska myös eläkeläisten näkökulmasta toimeentulo koostuu niin monesta seikasta. Meillä oli palveluiden parantamisen puolelta hoitotakuuta, vanhustenhoidon henkilöstömitoitusta, oli monia muita, asiakasmaksulakia — monia, jotka kuitenkin paransivat myös iäkkäiden ihmisten toimeentuloa. Eli siinä mielessä en lähde nyt pelaamaan siihen, mitä tässä nyt aiotaan tulevaisuudessa tehdä, mutta on kuitenkin hyvä myöntää, että kaikki teot ja poliittiset päätökset ovat olleet plusmerkkisiä, ja tahtotila ja myös teot puhuvat sen puolesta. Totta kai aina voisi tehdä enemmänkin, mutta paljon on tehty.

No, sitten itse tähän aloitteeseen: Jäin vielä pohtimaan laajemminkin tällaisen järjestökentän kanneoikeusasiaa. Tietenkin ammattiliitot ovat tärkeässä osassa työelämän kehittämisessä ja heikommassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien parantamisessa, mutta meillä on monia muitakin ryhmiä, pohdin nyt vaikka tässä esimerkkinä olleita ikääntyneitä, vaikkapa tehostetussa palveluasumisessa olevia. Eihän heillä ole mitään edunvalvontajärjestöä. Tai vaikka omaishoitajat eivät ole saaneet latin latia nytkään. Olisiko ylipäättänsä mahdollista, että järjestäytyneet yhteisöt, edustivat he sitten esimerkiksi näitä tahoja, voisivat vaatia jollain tavalla oikeuksiinsa parannuksia yhdessä? Minun mielestäni tätä keskustelua ja näkökulmaa on hyvä laajentaa. Tämä on ensimmäinen ja tärkeä askel, mutta minun mielestäni tätä voisi laajemminkin tarkastella yhteiskunnassa ja pyrkiä rakentamaan sitä kohden, koska se on kuitenkin kaikista heikoimpien turva.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

15.24 **Saku Nikkanen sd:** Arvoisa puhemies! Myös minä kannatan tätä edustaja Suhosen tekemää erinomaista lakialoitetta. Yhtenä lakialoitteen allekirjoittajana olen myös hämentyneenä seurannut sitä, onko tosiaan niin, että kun on tällainen selkeästi palkansaajan asemaa parantava aloite, niin ainoastaan oppositiolta löytyy tukea tälle tärkeälle aloitteelle.

Tässä olisi hallituksella aika erinomainen mahdollisuus osoittaa hieman omiakin sanomisiaan ja tekojaan palkansaajan tueksi. Nimittäin nyt kun ollaan paljon keskusteltu työelämäuudistuksista ja kritisoitu niitä ja tullaan varmaan jatkossakin kritisoimaan näitä työelämäuudistuksia, joita hallitusohjelma pitää sisällään, jotka käytännössä kaikki kohdistuvat palkansaajan aseman heikentämiseen, niin tässä olisi ollut erinomainen paikka hallituksen puolelta nyt osoittaa tukea hieman myös sinne palkansaajan puolelle.

Yleensä kun käydään keskustelua siitä, onko hyviä työnantaja vai huonoja työnantaja tai hyviä palkansaajia vai huonoja palkansaajia, niin riippuen vähän, miltä taholta kysyy, aina korostetaan, erityisesti näissä palkansaajan aseman heikennyksissä, sitä, etteiväthän yritykset palkkaa sen takia, että työntekijöitä irtanotaan, tai sitä, että hyvistä työntekijöistä työnantajat pitävät huolta. Tässä olisi nyt mahdollisuus kääntää asiaa myöskin vähän toisinpäin: tavallaan nyt voitaisiin näyttää ja tunnustaa se tosiasia, että on olemassa työnantaja, jotka eivät kohtele työntekijöitään reilusti ja reiluilla pelisäännöillä, ja allekirjoittaa tämä lakialoite ja asettaa tämä aloite voimaan. Selvää on, että meillä kuitenkin tässä maassa on tällaisia työnantajia, jotka näitä oikeuksia polkevat. Tällä lakialoitteella meillä olisi mahdollisuus myöskin suitsia sitä ja tuoda niitä mainittuja pohjoismaisen mallin etuja ja palkansaajaa hyödyttäviä etuja meidän maassa käytäntöön.

Toivon siis, että hallitus vakaasti ja vakavasti harkitsee tämän lakialoitteen hyväksymistä ja että tässä salissa muutenkin tämä laki, vaikkei tämä aloite allekirjoituksia ole niin paljon saanutkaan, voitaisiin ehkä pohdinnan kautta myös hyväksyä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

15.27 **Eemeli Peltonen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä edellä on käyty arvokasta keskustelua edustaja Suhosen hyvästä lakialoitteesta järjestökanteen säätämiseksi lakiin Suomessa. Yleensä, kun lakialoitteita tässä salissa käsitellään, todellakin käy niin, että aloitteen allekirjoittaneet käyvät tässä salissa asiansa puolesta todistamassa, ja niinhän on nytkin käynyt, eli täällä on jo toista päivää hyviä ja tärkeitä puheenvuoroja pidetty aloitteen ja järjestökanteen puolesta. Mutta kuten kokenut ja arvostettu kollegamme, edustaja Kiljunen, hyvin omassa puheenvuorossaan totesi, olisi hedelmällistä kyllä kuulla tässä lähetekeskustelussa myös niiden edustajien puheenvuoroja, jotka eivät syystä tai toisesta voineet tukea tätä tärkeää aloitetta ja sen esittämää toimenpidettä. Haluan kiittää keskustelun päätteeksi tässä erikseen edustaja Partasta, joka teki toisin: hän tuli tänne saliin, käytti arvokkaan puheenvuoron ja kertoi, miksi ei itse allekirjoitustaan tähän aloitteeseen voinut laittaa. Saatamme ehkä olla asiasta eri mieltä tällä puolella salia, mutta oli arvokasta kuulla tämä puheenvuoro kuitenkin kokoomuksen suunnalta.

Kun tämä kausi, vaalikausi, on vielä nuori, lakialoitteita tullaan varmasti paljon vielä tämän kauden aikana näkemään, niin tohdin tässä kauden alkumetreillä esittää toiveen, että käydään tämän tulevan kauden aikana monipuolista keskustelua näistä lakialoitteista, jotka varmasti kaikki ovat hyvin tärkeitä. Ainakin itse lupaan tulla täällä salissa välillä pitämään puheenvuoron myös siitä, miksi en edustajakollegan hyvää lakialoitetta ole voinut allekirjoittaa.

Punkt i protokollet PR 28/2023 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

15.28 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tämmöisenä loppuyhteenvetona omalta osaltani voinen todeta sen, että todella hyviä puheenvuoroja, rakentavaa keskustelua ja näkökulmia aloitteen sisällöstä ja sen tarpeesta tässä yhteiskunnassa on nyt kuultu. Lähinnä jäin kaipaamaan... Ja hieman pettyneenä kuuntelin hallituskansanedustajan puheita, kun menttiin vappusatasiin ja tämmöisiin epäolennaisiin asioihin siitä, mistä tässä nyt kuitenkin lopulta on kyse, eli kukaan kanne-oikeuslakialoitteesta. Ja erittäin mielelläni myös minä olisin kuullut edustaja Reijjoselta, miksi te edustajana vastustatte tätä loistavaa lakialoitetta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Räsänen, Joono, olkaa hyvä.

15.29 **Joono Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Ajattelen, että on vielä paikallaan osittain ehkä vastata siihen kritiikkiin, jota yleisesti ottaen tällainen aloite on omakseen saanut. — Ja hyvä niin, koska aina, kun yhteiskunnassa jotain muutosta esitetään, on paikallaankin, että siitä käydään myös kriittistä keskustelua.

Niin kuin itse asiassa edustaja Suhonen hyvin tässä lakialoitteessa toteaa, nämä argumentit siitä, että tätä ryhmäkannan-oikeutta käytettäisiin mahdollisesti tällaisessa kiusaamistarkoituksessa, eivät ole meillä lainsäädännössä kovin uusia argumentteja. Aikoinaan, kun muun muassa tuotevastuulakia säädettiin, monesti nimenomaan elinkeinoelämän taholta peloteltiin, että jos kuluttajille annetaan uusi mahdollisuus penätä omia oikeuksiaan tällaisella ryhmäkanteella, niin kyllä näitä sitten varmaan alkaa kiusaamistarkoituksessa tulemaan ja ne vievät itse asiassa ojasta allikkoon. Nyt, hyvät ystävät, hyvät edustajakollegat, voimme todeta, että näinhän ei siis ole käynyt, vaan itse asiassa käyttö on jäänyt varsin maltilliseksi, niin kuin aikoinaan arvioitiinkin.

Tältä osin voi todeta, että tämänkään muutoksen osalta ihan hirveää painoarvoa ei kyllä kannata antaa näille kauhuskenaarioille, joita olemme muutoin kuulleet. Ja siltäkin osin, jos haluamme suomalaisessa yhteiskunnassa edelleen edistää työntekijöiden oikeuksia ja huolehtia siitä, että työmarkkinoilla ensisijaisesti turvataan aina sen heikommassa asemassa olevan oikeudet, tämä edustaja Suhosen lakialoite on kyllä askel oikeaan suuntaan, ja tätä lämpimästi edelleen kannatan.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till lagutskottet.